

บรรณานุกรม

คณิต เศรษฐเสถียร	:	เงินยูโร : บทบาทและผลกระทบ	3 - 16
เดช กาญจนางกูร	:	ปัจจัยที่มีผลต่อการไร้ที่ดินทำกินและการมีงาน
ทำของชาวนาในจังหวัดลำพูนและจังหวัดพิจิตร	17 - 44
นิสิต พันธมิตร	:	การค้าชายแดน ด้านอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่	45 - 54
กุศล ทองงาม	:	การวิเคราะห์การจำหน่ายผลผลิตข้าวหอมมะลิ
ของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่	55 - 73
บุญกิจ ว่องไวไพศาล	:	ข้อคิดเห็น เมืองเชียงใหม่ : ในสายตาคนต่างถิ่น	74 - 76

บรรณาธิการแถลง

จากวันนั้น (2 กรกฎาคม 2540) ถึงวันนี้

ประเทศไทยต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องที่ยังไม่มีคำตอบว่าเมื่อใดเศรษฐกิจที่ถดถอยจะพบจุดฟื้นตัวเสียที แม้ว่ารัฐบาลของนายกรัฐมนตรี **ชวน หลีกภัย** จะได้พยายามแก้ไขเยียวยาอย่างสุดความสามารถแล้วก็ตาม แต่ก็ดูเหมือนว่าความพยายามนั้นจะไร้ผล แก้ไขไม่ทันอกทันใจของกลุ่มการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ จนกระทั่งนำมาซึ่งการยื่นอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐมนตรี 3 กระทรวงหลัก คือ นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และพลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ซึ่งผลของการอภิปรายไม่ไว้วางใจเป็นอย่างไร ท่านผู้อ่านคงทราบดีอยู่แล้ว

สำหรับประเด็นของการอภิปรายไม่ไว้วางใจ นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ นั้น ก็เนื่องมาจากข้อกล่าวหาที่ว่า นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ บริหารนโยบายการเงินการคลังผิดพลาด ขาดประสิทธิภาพ ทำให้ประเทศชาติเกิดความเสียหายและมีการกระทำที่ส่อไปในทางที่ไม่โปร่งใสโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของการประมุลทรัพย์สินของ ปรส.

การที่ นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ ตกเป็นเป้าโจมตีของการอภิปรายไม่ไว้วางใจครั้งนี้ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะฝ่ายค้านเชื่อว่า นายธารินทร์ เป็นนายทุนผู้สนับสนุนพรรคประชาธิปัตย์ หากทำลายความเชื่อถือของประชาชนที่มีต่อความรู้ความสามารถของนายธารินทร์ ลงเสียได้ และนายชวน หลีกภัย ผู้ซึ่งชอบลอยตัวอยู่เหนือปัญหาไม่ลงมากปกป้อง นายธารินทร์ แล้ว ความแตกแยกจะต้องเกิดขึ้น และฐานกำลังเงินอุดหนุนพรรคประชาธิปัตย์จะต้องอ่อนกำลังลง ซึ่งจะเป็นผลดีต่อพรรคความหวังใหม่ในการเลือกตั้งครั้งต่อไป

แต่อีกส่วนหนึ่งเป็นเพราะความวางใจและความศรัทธาในเศรษฐศาสตร์ทุนนิยมแนวทางเคนเซียนได้เสื่อมถอยลงทั้งในหมู่นักวิชาการและประชาชนทั่วไป นักเศรษฐศาสตร์ยุคหลัง ๆ ไม่ว่าจะเป็น E.F.Schumaker, Nicholas Bennette และ George Mc Robie ได้พยายามแสวงหาเศรษฐศาสตร์แนวทางใหม่ที่พวกเขาขนานนามไว้ว่า Small is Beautiful หรือ "จ๊วแต่แจ๋ว" มาทดแทน นักวิชาการกลุ่มนี้ปฏิเสธทฤษฎีที่มุ่งสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยการมุ่งเน้นแต่การผลิตวัตถุทรัพย์ด้วยขนาดและอัตราการเพิ่มที่ใหญ่โตรวดเร็ว พวกเขาเห็นว่าในโลกนี้ไม่มีสิ่งใดที่จะได้มาเปล่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้มาจะต้องมีต้นทุนจะต้องมีผู้เสียหาย ขณะที่เรากำลังชื่นชมในความสำเร็จในวัตถุทรัพย์ เช่น บ้าน ตึก อาคารสูง โรงงาน สำนักงาน ถนนคอนกรีต รถยนต์ รถไฟ รถถัง เรือยนต์ วิหุญ ไทโรทัศน์ ฯลฯ ที่เราได้เพิ่มมานั้น เราหาได้สำนึกสักนิดไม่ว่าทรัพยากรธรรมชาติเป็นผู้จ่ายเพื่อให้เราได้วัตถุทรัพย์เหล่านั้นมา เราต้องสูญเสียภูเขาไปแล้วก็ลูกต่อก็ลูก เพื่อให้เราได้ตึกระฟ้าและถนนคอนกรีตที่แห้งแล้งและร้อนระอุมา ทรัพยากรและแร่ธาตุจำนวนเท่าไหนแล้วที่เราต้องสูญเสียไปเพื่อให้ได้รถยนต์ รถไฟ เครื่องบิน เรือสำราญ วิหุญ ไทโรทัศน์ และเครื่องเสียงไฮเท็คมา เราชื่นชมบัญชีรายได้เพียงข้างเดียวโดยที่เราไม่หันไปมองทางด้านรายจ่ายเลย ดังนั้นในความเป็นจริง การเร่งสร้างสมความมั่งคั่งจึงมีผลเท่ากับการเร่งสร้างความยากจน ยิ่งเจริญเติบโตเร็วมากเท่าใด ก็ยิ่งตายเร็วเท่านั้น แล้วเรายังจะเร่งความเจริญเติบโตไปทำไม ?

เมื่อเร็ว ๆ นี้ วรพล พรหมกบุตร นักวิชาการจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ตั้งข้อสงสัยแนวทางการพัฒนาที่ลอกเลียนแบบอย่างตะวันตกของประเทศไทยไว้อย่างน่าคิดว่า ประเทศไทยได้มีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อสะสมความมั่งคั่งทางวัตถุทรัพยากรมาแล้วรวม 40 ปี แต่พอมาเจอวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 เพียงปีเดียว ความมั่งคั่งที่เราเคยสะสมไว้มันกลับสูญหายไปหมด นำมาใช้เพื่อแก้ไขวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ได้เลย ต้องหันไปพึ่งพาและถูกผูกมัดด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ ของ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) จนไม่มีอิสระที่จะทำอะไรได้เลย วรพล พรหมกบุตร ทั้งคำถามไว้ในตอนท้ายให้สะท้อนใจเล่นว่า “แล้วเรายังจะมั่งมั่งมายแรงขยายความเจริญเติบโตของผลผลิตกันอยู่อีกทำไม ?”

ผู้เขียนเห็นว่า ถึงเวลาแล้วที่นักเศรษฐศาสตร์ของไทยจะต้องหันมาพิจารณาทบทวนเศรษฐศาสตร์การพัฒนากันอย่างจริงจังเสียที มิใช่ว่าจะต้องเดินตามแบบอย่างประเทศตะวันตกตะปัดตะป้อ การพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่องและมั่นคงนั้น ใช่ว่าจะทำได้ด้วยการเร่งรัดขยายและยกระดับผลผลิตอันเป็นทรัพยากรทางด้านวัตถุเพียงอย่างเดียวเท่านั้น การรักษาสภาพความสมดุลของธรรมชาติ การถนอมบำรุงรักษาสภาพจิตใจของผู้คนในสังคมมิให้หลงใหลได้ปลื้มจนกระเจิดกระเจิงไปกับการแสวงหาวัตถุกันอย่างบ้าคลั่ง ก็เป็นการพัฒนาที่มั่นคงและเป็นไปอย่างต่อเนื่องเช่นกัน และยังเป็นการพัฒนาที่ให้คุณภาพชีวิตที่ดีแก่มนุษย์ชาติด้วย ทำให้คนเป็นมนุษย์ที่ประเสริฐ แทนที่จะเป็นเพียง “สัตว์เศรษฐกิจ” เท่านั้น

วารสารเศรษฐศาสตร์ฉบับนี้มีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างเกิดขึ้น อย่างแรกวารสารเศรษฐศาสตร์ปีที่ 2 ฉบับที่ 8 ประจำเดือน ตุลาคม - ธันวาคม ปี 2541 ถูกยกเลิกไป ดังนั้นในปี 2541 จึงมีวารสารออกมาเพียง 3 ฉบับเท่านั้น ท่านสมาชิกที่ได้รับหนังสือยังไม่ครบสี่ฉบับก็ให้ได้รับฉบับนี้แทน ถ้าทางกองบรรณาธิการลิ้มส่งหนังสือไปให้ท่านก็กรุณาทวงถามมาด้วย

การเปลี่ยนแปลงอย่างที่สองได้แก่การเริ่มนับวารสารฉบับที่ 8 (คือฉบับนี้) เป็นฉบับที่ 1 ของปีที่ 3 และการเปลี่ยนแปลงอย่างที่สองก็คือ การลดจำนวนลงจากปีละ 4 ฉบับเป็นปีละ 3 ฉบับ เพื่อให้เหมาะกับระยะเวลาของการทบทวนผลงานวิจัย และทุนรอนในการจัดทำวารสารของเรา

ขอท่านผู้อ่านและท่านผู้เป็นสมาชิกได้ทราบตามนี้ และพวกเราชาวคณะกองบรรณาธิการ วารสารเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ขอรับรองความผิดพลาดและขออภัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

บรรณาธิการ